

1. Historia literatury i dzieje kultury jako proces

a) Czym są epoki literackie?

Epoki literackie są to określone, ramami datowymi, fazy rozwoju literatury. Ich charakter zależy od wielu czynników np. występujących i dominujących prądów literackich, podejmowanych przez literaturę zadań oraz funkcji, stosunek do tradycji religijnych.

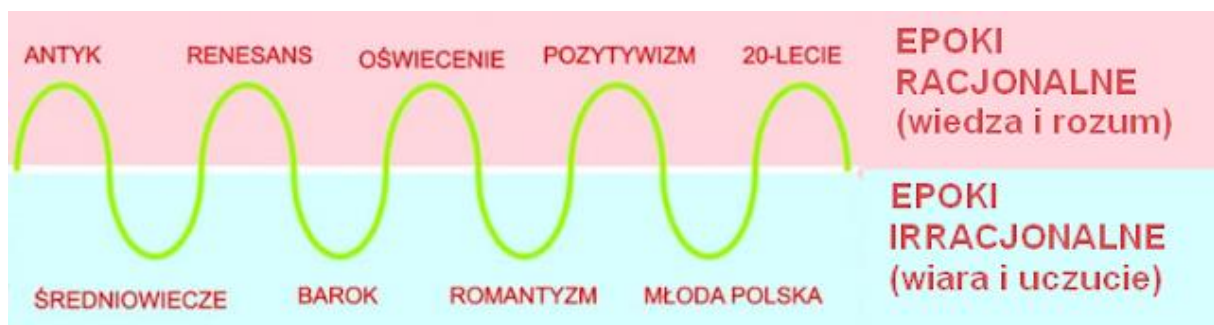
Trzeba zaznaczyć, że każda epoka literacka przechodzi trzy etapy:

narodziny epoki ,

rozkwit epoki, czyli podejmowanie konkretnych dążeń- zgodnych z początkowymi założeniami ,

rozkład i jej zanik.

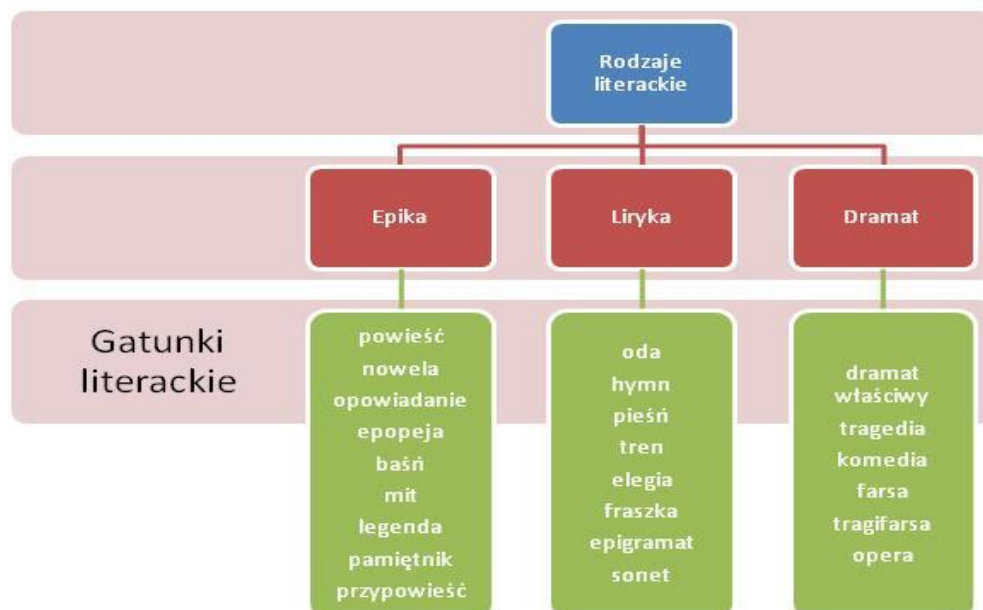
b) Model przemienności epok literackich (wg J. Krzyżanowskiego)

Zgodnie z teorią Krzyżanowskiego barok nawiązuje do średniowiecza, romantyzm do baroku i średniowiecza, renesans do antyku, oświecenie do renesansu i antyku itd.

2. Literatura z perspektywy rodzajów i gatunków literackich

Najbardziej podstawowa systematyzacja dzieł literackich to podział na 3 rodzaje literackie.

W obrębie każdego rodzaju wyróżnia się gatunki literackie, a wśród nich odmiany gatunkowe, np. rodzaj literacki – epika, gatunek – powieść, odmiana gatunkowa – powieść historyczna.

3. Język jako system znaków

Język jest systemem znaków dźwiękowych, który powstał drogą naturalnego rozwoju i służy członkom społeczności ludzkiej do porozumiewania się i poznawania świata. Zaspokaja potrzeby całego narodu, wspólnoty. Jest własnością wszystkich użytkowników, rozwija się, żyje i zmienia wraz z nimi. Dzięki niemu możemy osiągać cele indywidualne i grupowe. W każdej wspólnocie, która posługuje się tym samym językiem, odgrywa on rolę integrującą. Wyróżniamy trzy funkcje języka:

1. komunikatywną (informacyjną) – język jako najważniejsze narzędzie porozumiewania się;
2. socjalizującą – język jako element łączący wszystkich członków danej wspólnoty;
3. kulturotwórczą – dzięki językowi uczymy się wzorów zachowań i nabywamy od najbliższych wiedzę o świecie.

Języki dzielą się na naturalne (np. polski, angielski, czeski) i sztuczne – utworzone przez konkretną osobę lub grupę (np. języki programowania).

Model komunikacji językowej Romana Jacobsona

Model stworzony przez Jacobsona wskazuje elementy niezbędne do tego, by akt komunikacji językowej mógł zaistnieć.

Nadawca - osoba, która nadaje (mówi, pisze) komunikat.

Odbiorca – jest osobą, która odbiera (słucha, czyta) komunikat.

Kontakt – relacja między nadawcą i odbiorcą.

Kodem nazywamy system znaków (język), którym posługuje się nadawca i odbiorca.

Komunikat- przekaz, tekst kierowany przez nadawcę do odbiorcy.

Kontekstem są elementy rzeczywistości pozajęzykowej, do której odnosi się komunikat.

Proponowane zadania:

1. Korzystając z różnych źródeł , przedstaw ramy czasowe kolejnych epok. Podziel je na te, w których dominuje serce i te, w których ważny jest rozum.
2. Dlaczego ludzie porozumiewają się ze sobą? Jakie mogą być ich intencje?